

טמונה בפרשה

שמיני

לסדר את הפרשה

א. פנינים רשימת (ושאי הפרשה 202 גיליון 2272,
גיליון אגרות מהג"פ אפי סדר ההגדה
בפרשה. כגלגליו, גלגליו מהאגרות א"ת
מסוק מהפרשה.

- ב. מיתת נדב ואביהוא
- ה. הקרבת קרבנות העם
- ה. סימני הטהרה בדגים
- ו. ציווי משה לאכול את הקרבנות, כעסו ותשובת אהרן
- ו. ההכנות להקרבת הקרבנות
- ז. איסור הכהנים לשתות יין
- ז. שמונת השרצים הטמאים
- ז. הקרבת קרבנות הכהנים
- ז. איסור אכילת שרצים והסיבה
- ז. ברכת אהרן וגילוי שכינה
- מ. סימני הטהרה בשרץ העוף
- מ. סימני הטהרה בבהמות
- נ. דיני טומאה וטהרה
- ש. העופות הטמאים

פנינים

"ואת הארנבת"

ביארו המפרשים מדוע כתובה הארנבת בלשון נקבה, בשונה משאר בעלי החיים המוזכרים בפרשה: א. יש אומרים כיון שאין בהם זכרים אלא רק נקבות (אולי יש רק זכרים מועטים והנקבה מצויה יותר) ויש אומרים שגולדים זכרים ונהפכים לנקבות (ועיין מדרש תלפיות בהמשך). (אבן עזרא) ב. ישנם מינים שאין לזכר שם בפני עצמו כמו נמלה וכד', וכלול בשם זה אף הזכר (כמו שכתוב על הארנבת בפרשת ראה 'כי מעלה גרה המה'). (ע"פ הרמב"ן, ואף האברבנאל כותב שישנם מינים שלהם שמות לזכר ולנקבה כמו 'פר' ו'פרה', וישנם שרק לזכר כמו 'שפן', 'גמל' ו'שור', שהרי אין אומרים 'שפנה' 'גמלה' ו'שורית', וישנם שרק לנקבה כמו הארנבת והאנפה) ג. הזכר אינו ניכר ונראה כנקבה כלפי חוץ. (דעת זקנים) ד. כיון שמין זה רואה דם כנידה, הוזכר כנקבה. (לקח טוב) ה. רק הנקבה מעלה גרה, אך לזכר אין שום סימן טהרה. (שפ"א) ו. יש במין זה רק אנדרוגיניוסים וחלק נהיים זכרים וחלק נקבות ולכן שינה הכתוב. (רבינו בחיי) ז. מין זה הוא זכר רק במשך חודש והרבה זמן נקבה. (מדרש תלפיות)

"ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ושסע פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לכם: מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו טמאים הם לכם:"

במדרש (קהלת פ"א) מובא שלעתיד לבא הקב"ה מוציא כרוז ומכריז ואומר: "כל מי שלא אכל בשר חזיר מימיו יבוא ויטול שכרו!" והרבה אומות שלא אכלו חזיר מימיהם באים ליטול שכר. מיד מוציא כרוז נוסף: "כל מי שלא אכל בשר נבילות וטריפות, שקצים ורמשים יבוא ויטול שכרו!" ויש להבין מפני מה לא יכריז הקב"ה מיד על הכל ומדוע הקדים להכריז קודם על אי אכילת החזיר? את קושיה זו, של רבי יהונתן אייבשיץ, תירץ ה"בן איש חי", במשל נפלא: מלך שנכנס לארמונו ומצא שם שלושה מעבדיו: ראובן שמעון ולוי. ניגש המלך לראובן וציווה עליו שיתענה במשך אותו יום עד רדת הערב, לשמעון ולוי לא אמר דבר. ראובן ולוי לא אכלו כל אותו היום, ואילו שמעון אכל. בערב קרא המלך לראובן ונתן לו פרס על כך שעמד בציווי. ניגש לוי אל המלך ואמר: "אדוני המלך! אף אני עשיתי היום כאשר ציוית ולא אכלתי, גם לי מגיע פרס!" "וכי אני ציויתי עליך שלא לאכול?" -תמה המלך, "לא אמרתי לך דבר!". "אכן כן" -נענה לוי, "אולם שמעתי את הציווי לראובן והבנתי שרצונך שלא יאכלו היום". מיד ניגש גם שמעון למלך ואמר: "אדוני המלך! אף אני עשיתי כאשר ציוית ואכלתי היום, גם לי מגיע פרס!". "וכי אני ציויתי עליך שתאכל?" -תמה המלך שבעתים, "והרי לא אמרתי לך דבר!". "אכן כן" -נענה שמעון, "אולם מזה שרק את ראובן ציוית ולא אותי הבנתי שרצונך שאוכל!". כן הוא הנמשל, לו היה הקב"ה מכריז בתחילה שכל מי שלא אכל נבלות, שקצים וכו' שיבוא ליטול שכר, היא באים כמה אומות ויגידו, תן שכר על שאכלנו, כי רק ישראל נצטוו שלא לאכול ולהם לא ציווה ולכן אכלו. לכן מכריז הקב"ה תחילה: "כל מי שלא אכל בשר חזיר מימיו יבוא ויטול שכרו", ואז יבואו ויטענו שמגיע להם שכר בטענה שאף הם לא אכלו מחמת שכן ציווה הקב"ה לישראל, ומשום שהבינו לבד שזה רצון ד' מכן שציווה כן את בני ישראל. ואז מכריז: "כל מי שלא אכל בשר נבילות וטריפות שקצים ורמשים יבוא ויטול שכרו" -ועתה דבריהם נסתרים: אם לא אכלו חזיר מפני ציווי היהודים, מדוע אכלו שקצים ורמשים?!

"ויצאו ויברכו את העם"

'אמרו ויהי נועם... לפי שכל ז' ימי המלואים שהעמידו משה למשכן ושמש בו, ופרקו בגל יום, לא שרתה בו שכינה' (רש"י)

יש לבאר לפירוש רש"י שכותב שבכל יום מימי המילואים העמיד ופירק משה את המשכן, כיצד עשה זאת בשבת, והרי מלאכת המשכן ובנין בית המקדש לא דוחים את השבת? ויש לומר: א. כוונתו במילים 'בכל יום' לימות החול, חוץ משבת. ב. אולי במשכן נחשב כחלק מעבודות הקרבנות הנצרכות ושאי אפשר לעשותן לפני שבת כי הציווי היה לבנות בכל יום, ולכן הותר. ג. הייתה הוראת שעה מיוחדת לעניין זה. ד. תמיד לא דוחה את השבת כי זה רק הכשר מצוה, אבל כאן חינוך המשכן הוי מצוה בפני עצמה. ה. כיון שבנה על מנת לסתור ולפרק, היה זה רק בנין לשעה שמותר מדאורייתא. (חת"ס) (ע"פ תשובות הקוראים 'שאלה לשלחן השבת' ע"ח)

שאלה לשולחן השבת

"ואת החזיר כי מפריס פרסה"
מקובל לצטט מדרש (הובא בין היתר, ברבינו בחיי): 'למה נקרא שמו חזיר? שעתיד הקב"ה להחזירו לישראל' - שלעתיד לבא עתיד החזיר להיות מותר באכילה.

ויש לבאר הכיצד זה יתכן, והרי כלל יש בידינו: זאת התורה לא תהא מוחלפת, ולא מצאנו דבר שכזה שאיסור גמור יהא מותר לעתיד לבא?

וכן קשה, שהרי דבר שיש לו מתירין, אפילו באלף לא בטיל, ואם איסור חזיר עתיד להתבטל מדוע כן בטל בתערובות ע"פ ההלכה?

מאת השאלה הינה אהרן זיון 202
שאלה השבת, יגן אלוף את
השאלות והתשובות (בגיליון הקודם,
אם ישנם), ז'21" אכתוב מן
השאלות והתשובות 202 אשאל.

העלון מוקדש לע"נ
רייזל דבורה בת ר' שלמה ויינר
ע"ה

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהצעת תורה! ניתן לתרום:
1. בהעברה לבנק לאומי [10] סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביון'. 2. לשלוח שיק למערכת.

טמונה בפרשה

שמיני

חידון א' ת'

הגשמה לכל שאלה מגילה באות המופיעה בראש השורה.

- א. מעלה גרה ואינה מפריסה פרסה
- ב. נאסר על אהרן ובניו לפורמם
- ג. נחש נקרא גם "הולך על ___"
- ד. תרנגול בר שכרבותו כפולה (רש"י)
- ה. כזה שרץ העוף טמא
- ו. "___ אהרן"- לאחר מות בניו
- ז. משה קרא להם ביום השמיני
- ח. שני סוגי שרץ העוף הטהורים
- ט. דבר הכשר לאכילה קרוי-
- י. אסור בשתיה לכהנים בבואם לעבוד בקודש
- כ. לשרץ העוף הכשרים יש:
- ל. אחד משמונת השרצים הטמאים
- מ. נשא את בני אהרן לאחר מותם
- נ. האוכל אותה נטמא, ואף עונו ישא
- ס. מסימני כשרות הדגים
- ע. דוד אהרן
- פ. מסימני כשרות הבהמות
- צ. אחד משמונת השרצים הטמאים
- ק. "והייתם ___ כי ___ אני"
- ר. אחד מן העופות הטמאים בפרשה
- ש. דבר נמוך שרוחש ונד על הארץ (רש"י)
- ת. עוף הדומה לעכבר ופורחת בלילה (רש"י)

חידון א' ת' - הפוך

הגשמה לכל שאלה מסיימת באות המופיעה בראש השורה.

- א. דבר האסור לאכילה קרוי-
- ב. אחד מבני אהרן שמתו
- ג. אף סימני כשרותו נתפרשו בפרשה
- ד. אחד משמונת השרצים הטמאים
- ה. עושה טובה רק לחברותיה (רש"י)
- ו. טמאים בחיות ההולכות על ארבע 'הולך על _'
- ז. בהמה המפריסה פרסה ושוסעת שסע ומעלה גרה
- ח. אחד משמונת השרצים הטמאים
- ט. עוד אחד משמונת השרצים הטמאים
- י. המילה הראשונה, שבה פותחת הפרשה
- ך. עוף השולה דגים מן הים (רש"י)
- ל. מעלה גרה ולא מפריס פרסה
- ם. סוג של שרץ העוף הטהור
- ן. מעלה גרה ואינו מפריס פרסה
- ס. שלושה מן העופות הטמאים
- ע. יכול לקבל טומאה רק לאחר שנתלש ונרטב
- ף. שלושה מן העופות הטמאים
- ץ. מילה נרדפת ל'ישבר'
- ק. מחלקי הקרבן הניתנים לכהנים - 'התרומה'
- ר. שני בני אהרן הנותרים
- ש. 'בגד' בארמית (אונקלוס)
- ת. מסימני כשרות הדגים

ליולן טאונקלוס - עברית

כל פרשה אביא 382 מילה מתיאוס אונקלוס שנספה לעברית של ז'אנוני.

"וששעת שסע" (יא' ג') = "וזמטלפן טלפין". המילה העברית 'טלפיים' המתארת את פרסות וציפורני בעלי החיים.

מן המדרש

מעשה ברבי טרפון שהיה יושב בצלו של שובך בשבת במנחה. הביאו לפניו דלי של צונן, אמר רבי טרפון לתלמידיו השותה מים לצמאו כיצד הוא מברך? אמרו לו: למדנו רבינו! אמר להם: בורא נפשות רבות וחסרונן (כשיטתו בברכות פ"ו מ"ח, שיש לברך על מים בורא נפשות ברכה ראשונה). אמר להם אשאל? אמרו לו למדנו! הרי הוא אומר: "וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם וגו'" והלא אין דרכן של ערביים להיות נושאים אלא עורות, ריח רע ועטרן, אלא שנתנו צדיק ההוא בין דברים החביבים, והרי דברים קל וחומר: ומה אם בשעת כעסם של צדיקים - מרחמים עליהם, בשעת הרחמים - על אחת כמה וכמה! כיוצא בו: "ויקרבו וישאם בכתנתם", והרי דברים קל וחומר: ומה אם בשעת כעסם של צדיקים - מרחמים עליהם, בשעת הרחמים - על אחת כמה וכמה! כיוצא בו: "לא אכל האריה את הנבלה ולא שבר את החמור", והרי דברים קל וחומר: ומה אם בשעת כעסם של צדיקים - מרחמים עליהם, בשעת הרחמים - על אחת כמה וכמה! (ע"פ ילקוט שמעוני)

מילה בפרשה

שקל מחנו הוא עשרים.
אביו של מקלל מלכים,
הסתפחה למקום, ולדת,
ומעלה אוכל - לא לחבת.

האונק המזוקש הינו מילה בג' איות המופיעה בפרשה, אשר כל שורה בגייה רוטצ' אקשר שונה שלה.
(יגכן כגיב אסר ומילופי איותי בג' ה'יה דומה)

הגשמה מסיימת א"ייה זאיליון הזא

טמונה בפרשה

שעשועי דאורייתא

ושפני טמוני חול

איזה בעל חיים משמשת כש"ץ לכל החיות מי היא 'חסידה' ביותר? □

"מדוע לא אכלתם את הבשר במקום הקודש" ראשי התיבות של הפסוק הם: 'מלא אהבה' - מלמד שגם בשעת כעסו ותוכחתו של משה עדיין היה רגוזו רק כלפי חוץ, אך בפנים, נותר שליו כבתחילה.

"ואת העורב"

'עורב' הוא לשון עירוב ותערובת שיש לו שני סימני טהרה ושני סימני טומאה, כי מעורב בו רע ושמו עורב על שם שהוא מעורב. כמו כן העורב הוא מלשון ערב, שהוא חושך ולכן צבעו שחור (חזקוני) ותכונתו רע ושקר ולכן קראו נח 'רשע' ולכן צבעו שחור. (בעל הטורים)

שעשועי דאורייתא

"והאנקה והנח והלטאה"

באלו הקשרים נוספים בתורה מוזכר 'כח' (9)

מצאו נא בפרשה:

1. מילה המוטעמת במרכא כפולה.
2. פסוק שמתחיל ומסתיים באות ל'.
3. ארבעה זוגות של אחים.
4. את האות מ' המופיעה 3 פעמים ברציפות.
5. שניים מעשרת המכות.
6. ארבע מילים בפסוק אחד שמסתיימות באות י'. (2)

"זיכרון" סימני

גיאטריאוג ורמזים לצרכי מספר פסוקי הפרשה

בפרשת שמיני מסופר בעיקר על קורות היום השמיני למילואים, ופרטי בע"ח הכשרים. בפרשת שמיני ישנם 91 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת שמו של העוף הטמא: "הכוס" = בגימטריא = 91

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לעלון הקודם: לאשת רבי אליעזר קראו "אמא שלום" (שבת קטז ועירובין סג), והריטב"א בשיטמ"ק (נדרימ כ.) כתב ש'שלום' היה שמה ו'אמא' תואר כבוד. **לסדר את הפרשה** - "ויהי ביום השמיני". **חידון א' ת'** - ארנבת, בגדיהם, גחון, דוכיפת, הולך על ארבע, וידם, זקני ישראל, חגב חרגול, טהור, יין, כרעיים, לטאה, מישראל, נבלה, סנפיר, עוזיאל, פרסות שסועות, צב, קדושים קדוש, רחם, שרץ, תנשמת. **חידון א' ת' הפוך** - טמא, נדב, דג, חולד, חסידה, כפיו, עז, כח, חומט, ויהי, שלך, גמל, סלעם, שפן, פרס כוס תחמס, זרע, ינשוף עטלף שחף, יותץ, שוק, אלעזר איתמר, לבוש, קשקשת. **שעשועי דאורייתא** - בבראשית: "לא תסף תת כחה", בויעא: "כי בכל כחי", בויעא: "כחי וראשית אוני", בוארא: "בעבור הראתך את כחי", ב-בשלה: "נאדרי בכח", בכי תשא: "בכח גדול וביד חזקה" בבחקתי: "ותם לריק כחכם", ב-שלח: "ועתה יגדל נא כח", בעקב: "כחי ועצם ידי... כי הוא הנתן לך כח". 1. "אשר לא". 2. "להבדיל בין הטמא ובין הטהר ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל". 3. אהרן ומשה, נדב ואביהוא, אלעזר ואיתמר, אליצפן ומישאל בני עוזיאל. 4. "כרעים ממעל". 5. "הדם", "הארבה". 6. "לכל השרץ אשר על הארץ לא תאכלום כי שקץ הם", "וכל השרץ אשר על הארץ שקץ הוא לא יאכל". **מילה במגילה שיר השירים** - כפרים. "בין עיירות והרים" - עיירות-כפרים, "אריות לטרף שואגים" - אריות-כפירים, "מזון כמו בקר וכבשים" - כמו בקר-כפרים, "שבציד אינם מודים" - לא מודים-כופרים. **טמונות בפרשה** - 1. אוזניה - "העזניה" (יא,ג) 2. בדיקת ינשוף - "ואת הינשוף" (יא,ז) 3. "הולך על כפיו" (יא,כז) 4. "הדוכיפת" (יא,ט) 5. "הנשר" (יא,ג) 6. הבדלה - "להבדיל בין הקודש לבין החול" (י,י) 7. שק שינה: "או שק" (יא,לב) 8. "ופרסה לא הפריסה" (יא,ו) 9. "סנפיר" 10. יתוש: "שרץ העוף" (יא,כ) 11. "הגמל" (יא,ד) 12. יש אומרים שהחפרפרת היא ה"תנשמת" (יא,ל) ועיין ברש"י שם 13. "הארנבת" (יא,ו) 14. 'שריון קשקשים הוא לבוש' (רש"י יא,ט) 15. "השלך - זה השולם דגים מן הים" (רש"י יא,יז) 16. ?-תמונה ללא פתרון, תחשבו! 17. "יבכו את השריפה" (י,ו) **טמונות בהפסדה** - 1. "חגור אפוד" (ו,יז) 2. "על השל" (ז,ו) 3. "חלת לחם אחת" (ו,יט) 4. "משחקים לפני ד' בכל עצי ברושים ובכורות ובנבלים ובתפים ובמנענעים ובצלצלים" (ו,ה) **שאלה לשלח השבת פרשת החודש** - שאלנו: מדוע מכונה פרשה זו בשם 'פרשת החודש' ולא 'פרשת הפסח', משום שפרשה זו נקראת משום שהיה משה עומד בר"ח ומזהיר אודות דיני הפסח (פסחים ו:)? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. כל הפרשה היא איך יוכלו ישראל להכניס קדושה למועדים, ע"י הכנסת קדושה לחודש מתחילתו, ולכן א' ניסן הוא ראש השנה לרגלים כולם. (פרי צדיק) 2. עניין הקריאה 15 יום קודם לפסח כדי להכין עצמנו לעליה לרגל. (אבודרהם) 3. כדי שיזכרו מאיזה פסוק מתחילים את הקריאה, נקראה כן. 4. ע"י קידוש החודש משיגים אמונה בקב"ה. 5. כדי להדגיש שקדושת חג הפסח נובעת מכח הקדושה המיוחדת שהקב"ה בכבודו ובעצמו השתתף במצות קידוש החודש של ראש חודש ניסן. 6. כל חומר קדושת ימי הפסח ודיניהם תלויים בקידוש החודש.

ניתן להשיג את העלון

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.
 באתר: 'לדעת', בכתובת: <http://ladaat.info/gilyonot.aspx> או באתר: 'אידישער ווינקל' (באידיש):
<https://yiddishevinkel.com/gilyones> או באתר 'דרשו'.
 בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רחוב בית ישראל 1.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן בייין.
 ניתן לשלוח תגובות רעיונות והערות למערכת:
 קויפמן 17 ירושלים - temunabaparashah@gmail.com

למונות בפרשה

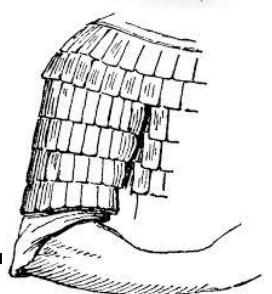
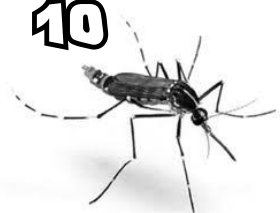
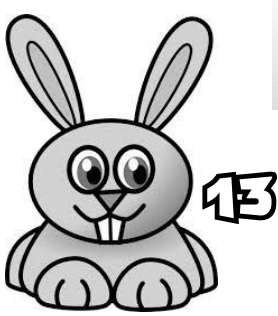
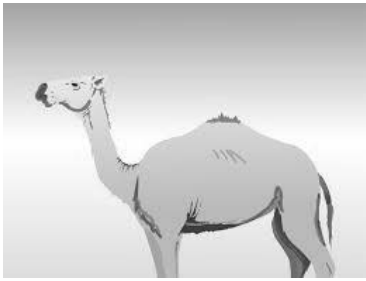
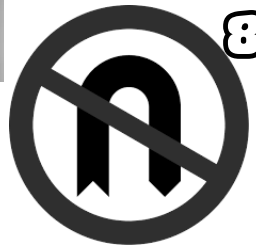
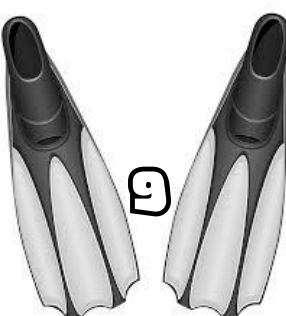
שמיני

מקרא רמת קוש: תש"ל קשה

לאחר בין זמניות שמורת

זהו אידון משפט השמיני המונות הרוחנות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירושי רש"י. (תוכלו להנצות גשבות בדף המזכיר) אדגיש, כי אין הכוונה להמשיך את הפסוקים בלא, אלא רק בדרך רחב וכפל לשון. (מהחלף לזיין צאת ארבים) אשמח לקבל רעיונות, איצוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com כמו"כ להצטרפות רשימת התפוצה והקדשות ניגון לשלום בקשה אמיל הניל

4

יוסף עוד דוד

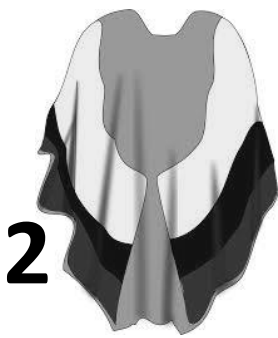
הפסוק שמיני

למונות בהפטרה

(שמואל ב' א' - ד' יד')

3

2

1

4

למונות בפרשה

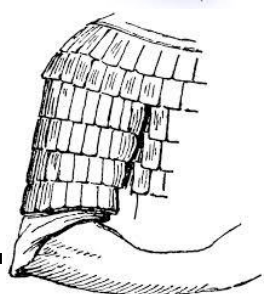
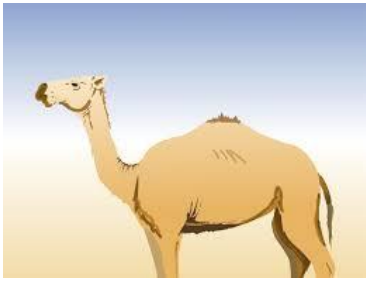
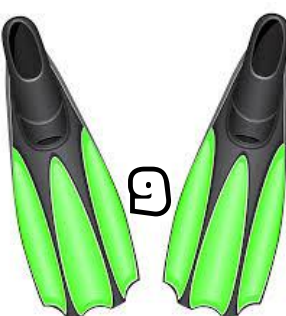
שמיני

מקרא רמת קושי: **השיל** קשה

זהו אידיון משעשע המיועד להמונות הרוחניות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירושי רש"י. (תוכלו להנצות גשבות בדף המזרחי) אדגיש, כי אין הכוונה להמשיך את הפסוקים בלא, אלא רק בדרך רחב וכפא לשון. (מהחלף לזיין זמא ארביים) אמא ארבל ראינו, איצוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com כחייב להצטרפות רשימת התפוצה והקדשות נאן אשאו בקשה אמיל הניל

לאתר בין זמכות שמורת

4

יוסף עוד דוד

הפסגת שמיני

למונות בהפטרה

(שמואל ב' ו' א' - ד' יד')

